Jüdische Pester Zeitung.

דיזעם בלאטט ערשיינט
יעדען מאנ
משנאמ. מיטוואך אונד שבת.
אונד קאסטעט
פֿיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 נולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 נולד.— הר. ע. וו.
פֿיערטעליעהר. 2 נולד.50 קר. ע. וו.
פֿיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 נולד.— מ'ל ע' ח'
האלביעהריג 5 נולד.50 הר' ע' ח'
פֿיערטעליעהר 2 נולד.45 קר' ע' ח'

ייִדישע פּעסטער צייטונג

אויף די זע צייטונג קאנן מען
עדען מאנ
פּרענומעריר
אונטר דער פּרענומעראציאנס-אדרעס
בענינגט מיט דעם עסעסאנענ דעם
עדיטאר צולאסעטס.
דיא רעדאקציאן בעפֿינדעט
זיך אין
פּעסט
וואיטצענער בולוואר נום' 29
וואהין מען אויך דיא פּרענומעראציאנס-נעלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 32, פֿיערצעהנטער יאהרגאנג — פּעסט, מיטטוואך כד אדר ה.תרמ"ב. — Pest, den 15. März 1882.

קריעג נעגען דיא רעוואלוציאנערע.

נעגען דאיין אונד טיגער אויס לייבטער צו עמפֿעהלן, אלס נעגען פֿלאהה, וואנצען אונד מיזע, דיעזע זונד צו קלוין, אים זיא נריפֿען צו קאנגען, אונד אים עגעשטפֿעהן אונד פֿערכרייבען זא נע-שיכט, דאס זיא זיך שנעלל דעם אינע עגעטציההען, נאכדעם אבער דיעדער הערפֿאהרבעבען, אים אויפֿ נייע דען מענשען צו בעלעסטיגען. אין נישט יע-נער קאנן מיט אינעם "אהלנעציעלטען שים אויננו דאיין נידערשטפֿעהרבען, דיענן מאן אבער אין נאנ-צעם רעניטענט אויבעטצט, אים אינען פֿלאה צו פֿאנגען, זא איזט הויר דער „זינג" נאך איממער אין אינגעוויססע; דענן עהע מאן זיך פֿערזיהט, קאנן אין זאלבער פֿאגעל לייבט דאפֿאנפֿשטינגען.

אונזער קריעג נעגען דיא רעוואלוציאנערע אים זידען אונזערע מאנארביע איזט אינע ארט קאמפֿט נעגען דאסטען אונד מיזע, זא דיעזע אידער פֿער-פֿאלגער אונטשטיי, פֿערלייפֿען זיא זיך נאך אללען ריכטונגען, פֿערקריבען זיך אין דיא לאבער אונד קאממען דאנן בייא נעלעגענהיט "ידער הער-פֿאר.— אונזערע רעטצטען זינעם-דעפֿעהלען מעל-דעטען בערייטט, דאס אין דער קרייאשטצע אונד דער הערצענאינא מעהר קינע רעוואלוציאנערע עקסטרעמען, אונד דאס בייגאהע אללעם פֿאללשטצע-נע, פֿאן דיעזעם נעווינהעלt אינע נעפֿערבט איזט — אונד נין פֿערפֿאפֿנעלטבטען דיא נעפֿערפֿינגען מאנגע-בלעטטער אינע אפֿפֿעלבע דעפֿעטצע מים דער מעלדונג, דאס אים זידען דער הערצענאינא ייע-דער רעוואלוציאנערע באנדען צים פֿארשינע קאמ-מען, דיא אנפֿיהרער דער רעוואלוציאנערע, נאמענס טונגים אונד פֿארבא, ערשינגען ייערער אן דער שפּעטצע רעוואלוציאנערער באנדען אים נעבירנע צוישען אולאך (7) אונד מאשאר.

נעהמען ייער אונזערע צייבנונג פֿאן ניממער 25 הער. ניבט ייט פֿאן דער מאנטענערישען נרענ-צע, דעבטם פֿאן נאשבא, עגשפּיגנט דער פֿים נאפֿנאנא". דיעטפֿ פֿרעפֿט נאהדיידטם נעגנען מאשאר. דיא רעוואלוציאנערע קאממען נין פֿאן מאנטענגרא צוריק אונד בענטצען דאס לייבט פֿאסטרבארע טהאל דעם נאפֿנאנא-פֿלוססעם, אים דא ייערער נעגנן מאשאר צו מארשירען. אלם נין אונזער קאממאנאנט אם 11-טען ע'פֿאהרען, דאס זיך אין דער נענענר, דעבטם פֿאן נאשבא, יא דער פֿים נאפֿנאנא עגשפּיגנט, ייערער רעוואלוציא-נערע באנדען אנטאממלען, דא יאללטש צי ייערער נעגנען זיא אין "דעסטל-פֿרייבען" אנטצוריהמען, דייא רענימענטער זאללטען פֿאן פֿערשידענען ריכטונגען אים נעגנען זיא העראנקומען, אונד צוייא אין רענימענט אינטער אבערסט אראי פֿאן קא-לינאייטש (1) אים, אין רענימענט אינטצו נעגנע-נאי-מאיר זפֿרליטש פֿאן אפֿטשא אים אונד אי-נעם אינטער נעגנערא-מאיר צוייטש פֿאן פֿאינצא (17) אים. אלם דיעזע דייא רענימענטער זיך אין דער נעגנערע, יא דער נאפֿנאנא-פֿלוס עגשפּיגנט, פֿער-אינגטען אונד הייר דיא רעוואלוציאנערען באנדען אינפֿאנגען יאללטען, דא יאריען דיעזע נידט מעהר צו ערהען; זיא יאריען דען פֿאהרען דאפֿאנ-גשפּיגנט, אדר האבען זיך יא דיא אפֿטטען נאך מאנטענגרא צוריקגפֿלבטצט, אינטערע דירבטשטיפֿטען פֿון בייגאהע אללע דאפֿאסטען, אונד דען בענהמען דער צוריקגעבליבטצט, אינטער דען דיא נאנצע נעגנער. אונד זיהען: בייגאהע אללע דאפֿאסטען, אונד דען מענגרען פֿערלאסטען נענצלוך אונד בעגנהמען דער צוריקגעבליבטצט, אים דאס בעגנהמען דער צוריקגעבליבטצט, אים דאס בעגנהמען דער צוריקגעבליבטצט, אים דאס

דיא זאגאר אללע לעבענס - מיסטעל אין דער איללע צוריקלייגען, וועלכע זיך דאגן אונטערע סאלדאטען נוט שמעקען לייגען. אים נאנצען קעמפֿען אין דער קריימשצע 7000 מאנן. וויא נראס דיא אנצאהל דער רעזאלוציאנערע אין דער קריימשצע וואר, איזט אונבעקאננט. מאן ווייס נור פֿאן 1000 רעזאלוציאנערן, דיא מאן פֿאר זיך האשטע אונגעגן דיא מאן נעקעמפֿט האבען. איך דיא נראסע אהה. דער פֿעלדמשטע איזט אונבעפֿאנגט. ווייל זיא איהרע מאדטען אינד פֿערוואונדעטען אוממער מיטנעמען, איך זונד נאך ניכט אללע רעזאלוציאנערע אוים דער קריימשצע נאך מאנטענגרא נעפֿלוכטעט קלייגערע באנדען האלטען זיך נאך אוממער אם נאהדליכען נעבירגע פֿערשטעקט. נעגען וועלכע נוט. מעהר שטרייפֿנגען פֿארנאממען וועהרדען. דיא נאנצע קריימשצע איזט אלזא נאך ניכט פֿאן דען רעזאלוציאנערן נענצליך נעזוימבערט. דעשם ווייל יעדאך אין איניגען מאנגן נעשעהען זיין. — דיא מאנטענגרינישע רעגיערונג האט זיך בייא אונזערם קאממאנדאנטן בעקלאגט, דאס אונזערע רא-נאנגן-מיגעלן אינבער דיא נרענצע נאך מאנטענגרא הינבערפֿאלגען. — דיא פֿאן אונזערער רעגירונג אין דער קריימשצע מיט זיא פֿעלגען קאסטען אויפֿגעבישן שילען אינ קאסערנען זונד ליידער פֿאן דען רעזאלוציאנערן צערשטאהרט אונד פֿערמשט ווארדען.

דיא אים דער קריימשצע נאך מאנטענגרא נעפֿלוכטענען רעזאלוציאנער הילטען דא איניג פֿערזאממלונג אב, אין וועלכער זיא בעשלאססען האטטען, זיא לאנגע צו רעסיסטיהן, בים זיא אירער "אהפֿענ-עהרע" וועדער הערשטעללען, אינד אללמען זיא דענאך אונטערלייגען, זיא זאללען אייך אללע אירער פֿאמיליען אינד אנהענגער נאך מאנטענגרא אוים אונאהדען אינד דראנאל אינד איבער דיא

דיא דעלענאציאנען וועדען אינבעריפֿען.

הייטע פֿרי וואהרד פֿאלגענדע אמטליכע וויכטיגע דעפֿעשע פֿערעפֿפֿענטליכט. נעמפֿעלן פֿרי וואהרד מינמסטער-פֿרעזידענט טיסא אין וויען פֿאן זיינער מאיסמסטע אין לענגערער אוועזענהיט פֿאנגען. מיטטאנס פֿאלנ ם אם אמטע דעם אים-טיגן מינמסטעריאום אונטער פֿארזיכטיגען דעם אום-ווערטיגען מינמסטערס נראפֿען קאלנאקי אין נע-מינאמער מינמסטער-ראטה שטאמט, צו וועלכעם אייך מינמסטער-פֿרעזידענט טיסא צונצאנאנן וואר. אם וירען אונטערער מאנארכיע בעשפֿאלען. אונ-זער נעמינאמער קריינם-מינמסטער מאכטע דא זעהר ע-פֿייליכע מיטטהיילונגען איבער דען פֿארט-נאנג אינד דען נליהליכען פֿאלל אונטערעם פֿאסי-פֿום נעגען דיא רעזאלוציאנער. פֿר פֿעלאן דיא אמטליכע דעפֿעשע אונטערעם קאממאנדאנטען אי-בער דיא אינגאהמע פֿאן דראנאל אינד איבער דיא

פֿרעמומערציאנם-אינלאהנ.

וויר ערוזנען אונטרע נעהרטע פֿרעמומערציאנטן, דערען פֿרעמומערציאנם-מיטטען אם 15. מערץ 1882 צו עדרע נעהמט (וואס נאנטן דיטלירט אוף אידער „אדרעם-שלוסס" אנגעצוגט איזט), אידער פֿרעמומערציא-טער קיינע עלידיט.

נעשעפטסבעריכט.

פֿעסטער פֿרייז.

נעטרייד-נעשעפֿט. פֿאן וויצען וואר נעפֿטערן וועניג צו מארקטע נעבראכט. דער פֿרקוף וואר נוט. 20000 מעטצ' וואדרען פֿרקויפֿט.

ווייצען, מהייס. 950 מטצ. 77 קילא 12,80 נולד.— 2350 מטצ' 76 ק' 12,80 נול. 100 מטצ. 76. קילא 12'75 נולד. 100 מטצ. 76 קילא 12'50 נולד.— 200 מטצ. 75,3 ק' 12'75 נולד 100 מטצ' 75 קילא 12,50 נולד. וויינגרוינער 250 מטצ. פֿעסטער 75/3 קילא 12,55½ נולד. 500 מטצ. 73 קילא 12'32½ נולד, 760 מטצ. 72 קילא 12'20 נולדן 2200 מטצ. פֿעסטער-צוגנגער 73'8 ק' 12,37½ נול. 2750 מטצ' 73'8 ק' 12,40 נול. 200 מטצ' 75 ק' 12,40 נולד. 300 מטצ' 76,8 ק' 12,60 נולד, פֿעסטער 75 ק' 12,40 נולד. 100 מטצ. 75 קילא 12,55 נולד. — (אללעם פֿר דייא מאנאט).

קאהן 8,65 — 8,80 נולד.

נערסטע פֿוטשער-וואהרע 7,40 — 7,55 נול. מאלצ וואהרע — 8,40 נולד.

קוקורוזען 7,40—7,45 נולד.

האבער 7,40—7,80 נולד.

רעגען, קאהל פֿר אוגוסט-סעפטעמבער 13,12½ — 13,50 נולדן.

מעהל פֿר 100 קילא: (פֿר 100 קילאגראמם זאמטע זאק, פֿרייא אב סטעם): נול 0 : 22 נולד. — קר', נול 1 : 21 נול. 40 קר', נר 2 : 20 נול. 80 קר', נר 3 : 20 נול. 20 קר' נר 4 : 19 נול. 50 קר', נר 5 : 18 נול. 90 קר', נר 6 : 18 נול — קר', נר 7 : 17 נול. — קר', נר 8 : 16 נול. — קר', נר 8½ : 14 נולד. — קר', פֿינע קליינע 4 נול. 80 קר', נראבע קליינע 4 נולד. 50 קר.

הילזנרענס-אונרייניגט פֿר: עראבסן אונגאריישע 9.50 —11 נול. לינזען 12—15. נול. ראטע וויזיע 6'15. וויזיע בוינ 10. — 10.25. נראסע וויינע באהנען 9,50—10,50, צווייטיגל —12— 13' נול. לייגאמען 13.25. האנפֿאמען 10.50 נול. מאהאר 10 נול. — קיממעל 25—26 נול. וויקצן 8.—9 נול. מאהן נרוישע 34—35 נול. בלויער 38 - 40 נולד. (אללעם פֿר 100 קילא).

שפֿרי-רינמום נייע מעטהאדע אים קרי-נען 32,25—32,50 נולדען. ארטפֿ-מעטהאדע 34,25—34,50 נול. פֿר 10000 לייטער פֿרצוגען. —

ערד-עפֿפֿעל (נייע) פֿר 100 קילאגראמם 3,40—3,50 נולדען.

צוויטשקען. פֿרבישע פֿרימא-וואהרע 22'10 —אין זאק 21. נולדער.

צוויבעלמשקינמום (לעקוויאר) כלוואנישע 14,50—15 נולד.

האנף: נעלזישפֿעטר — 33' נולד. וואכס-האנף —27. נולד.

קנאפֿעפֿפֿעל אננאריישע 16'50 נול.

קלעטען 50—52 נולד.

רא מהקלע 50—60 נולד.

אונשליטט (חרב) 43'50—44,50 נולד.

רעפֿפֿ-קונען 6,75 נול.

רינאל פֿאפֿפֿלא-ראפֿפֿינירטפֿ 34.50—35 נולד פֿר 100 קילאגראמם.

פֿעטרא לע אום. 17 נולד.

שמפֿ-פֿעלל אין אלומינע וואכע וויידען 60000 שטוק פֿרשטרעקונג (אמטמונג פֿרקויפֿט. אונ-ווייא דייטשוויאלונג 2'60 — 4'20 נול. פֿר פֿאס. באשטיג אונד באנאטע 130 — 155 נולדען מיטקישט אונד מצע. דאנישט 40—41 נולד. פֿרבישט 130—138 נולד. פֿר 56 ק ינקענצינען 33—35 נולד. (אללעם פֿר 2 פֿרצוגען.)

לאמטפֿעל פֿר 2 פֿרצוגען: באנאטע 70 — 95 נולד דייטשוויאלונג 60—70 נולדען. (אללעם פֿר 102 שטיק)

נאי-מפֿעל לע אפֿפֿענע 160—165 נולד.

שנאפֿעל לע. אין אלומינע וואכע וואר נאך נעשטפֿפֿט שווער. פֿס וואהרען בלאפֿ 150 מעטצ' באנ-שקער בפֿסטע קוואליטפֿט צו 73—74 נול. פֿר 56 קיא פֿרקויפֿט. —

לאטטא-צייהונג פֿאם 11. מערץ 1882.

טעמעשוואר	27	20	81	18	86
וויען	6	82	66	37	31
נראץ	46	6	67	71	56

פֿראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"י הייזן.

פֿרוכט- אונד מעהל-פֿרייז-טאבעללע.

פֿרוכטע	קוואלישפֿע פֿר. הקטאל.	פֿר 100 קילאגראמם
וויינצען		
נאראנגאנישי	74	—.—
„	75	11.65—11.75
„	76	11.80—11.85
„	77	11.90 12.
„	78	12.05—12.15
„	79	12.20—12.30
„	80	12.35—12.40
פֿעסטער נאדען נייער		—.—
„	75	12.05—12.10
„	76	12.15—12.20
„	77	12.25—12.35
„	78	12.40—12.50
„	79	12.55—12.60
„	80	12.65—12.70
טהיים		—.—
„	75	12.30—12.40
„	76	12.45—12.50
„	77	12.55—12.60
„	78	12.65—12.75
„	79	12.80—12.85
„	80	12.90—12.95
וויינגרוינער		
„	75	12.15—12.20
„	76	12.25—12.35
„	77	12.40—12.50
„	78	12.55—12.65
„	79	12.70—12.75
„	80	12.80—12.85

פֿרוכטע	קוואלישפֿע פֿר. הקטאל.	פֿר 100 קילאגראמם
קאהן	72	8.80— 9.10
נעלבפֿע פֿאלץ	62	—.—
נעלבפֿע פֿינעטר	62	7.70— 7.50
האבער	40	7.95— 7.55
קוקורוז פֿאנאטר	75	7.35— 7.30
אונגאריי	73	7.25— 7.20
הירזע		—.—

וויינצען	פֿר. פֿרייא-אהר		12.—
	„		—.—
	„		—.—
קוקורוזען	„		7,26
נערסטע	„		—.—
האבער	„		8,02
	„		—.—
רעפֿפֿ	„		—.—

(פֿאנאטר) פֿר. הקטאל.

באללען-מעהל		פֿר. אל.
נומפֿער	0	22 —
	1	21 40
	2	20 80
	3	20 20
	4	19 50
	5	18 90
	6	18 —
	7	17 —
	8	16 —
	8½	14 —

פֿר באללען צו 100 קילאגראמם מים זאק

שפֿיריטוס: אלפֿע טפֿראטע פֿיטפֿקפֿטע	נייע	38.75
	פֿראפֿפֿפֿל	31.25

מוזו-טאבעללע פֿאם 11. מערץ.

געלד-קורז	קר. אל.
וילקאראשע	— 100
וראסאי	5 63
מסטרייך-אונגארישפֿע 8 נולדן נאלדי	— —
שוויץ (20 פֿראנקפֿ)	9 52
נאפֿאלעאנפֿ	9 52
רוישפֿע רוסלאנדפֿאפֿ	58 87
(20 מארקפֿשטפֿ	11 72
פֿאפֿיר-רובל	1 21

לאזע	קר. אל.
1854-קר 4 פֿרצענטיפֿ שפֿאפֿפֿלאזע	— 119
1860-קר „ נאנאפֿ	25 128
„ „ לאזע	— 133
1864-קר לאזע צו 100 נולדן	— 170
רשפֿפֿע „ 50	— 169
קאפֿע רשפֿעטיינע	— 36
פֿרהרלאזע	— 23
קרעדיט-לאזע	— 176
אונגארישפֿע אייזנבאהן-אנלעהען	39 50
רומענישפֿע-אנגלא-אונגארישפֿע אנלעהפֿ	— 109
פֿאפֿאזיטען דער אונגארישפֿע פֿאנק-	— 24
קרעדיט צו 5 אונגארישפֿע פֿרצוגפֿ	17 50
דער אונגארישפֿע רשפֿאדרען-פֿאנק צו	— 19
אונגפֿ לאזע „	20 —
פֿאפֿפֿפֿ לאזע „	40 —
רוטהפֿ-לאזע „	10 —
פֿאפֿרלאזע „	40 —
פֿרלאזע „	20 23
פֿס.-נענאפֿ לאזע „	40 — 44

	קר. אל.
פֿאפֿאזיטפֿ לאזע צו 20 נולד	— 26
פֿרקערפֿ לאזע „ 100 „	— 127
רשפֿפֿע „ 50 „	— 64
וויאריפֿשטי-לאזע „ 20 „	20 20
וויענר שטרפֿפֿנפֿ-לאזע „ 20 „	— 38
אונגארישפֿ-פֿרפֿטפֿ-לאזע צו 100 נולד.	— 117
פֿרפֿיס-פֿאהל-לאזע	10 109
וויענער-לאזע	50 125

„פֿרפֿטפֿ-באפֿפֿיר".

אונגארישפֿ נאלדיינפֿ 6%	50 118
רשפֿפֿע צו 4 פֿרצענט	30 87
אונגארישפֿ מאפֿיר-רינפֿ	80 86
אונגארישפֿ נינטפֿקירכנ-לאזע	25 98
פֿרפֿטפֿשטפֿ באפֿפֿיר	— 95
רינפֿקירכנ-לאזע	— 97
פֿרהרלאזע	— 102
בודאפֿשטפֿ	50 100
אונגארישפֿ אייזנבאהן-אנלעהען	50 131
פֿאפֿאזיטפֿנ-אנגלא-אונגארישפֿ אנלפֿ	25 97
פֿאפֿאזיטפֿנ דער אונגארישפֿע פֿאנק-	— 101
קרעדיט צו 5 אונגארישפֿ פֿרצוגפֿ	
דער אונגארישפֿ רשפֿאדרען-פֿאנק צו 5%	102
דער אונגארישפֿ אלגעמפֿינ. באנק-	98 50
פֿרצענט	94 —
דער פֿסטרפֿאפֿ	57 75

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

דיא ַעֲרטהיידינונג אונזע"ער ס'אטעסאנטישען גלויבענס-גענאסטען צור אי'נאבע גע'מאכט האבען, ס'הלען ווי"ר אונס פענאך צעדרינגען, דעם טיפֿען שמע"צע אי'סדרים צו גבען, וועלבען ווי"ר אי'בער דיא גע'וואלטהעטיגקיטען, וועלבע אין ַעֲרישע-דענען טהיילען אי'נאַא'ס, נאמעטלי"ך אבער אין רוסלאנד, גענגן דיא אינישלי'גען יודען ַעֲראי'בידען, זא טיפֿ איגד זא לעבהאפֿט עמפֿינדען. דיעזע ערא'נגערן אונס אן דיא טיי'ניפֿטען ציטען דעם ַעֲנפֿטערן מיטטעל-אלטערס. ס'ינדערינג איגד מאדד וועדדען מיט טהעי'אטער ווי'אשה בעטי'ג-בען. נאך מעהר: מאן ווילל זאגאר דיא נעזעצצ-געבונג אין דעם זינגע בעא'נפֿי'סען, דאס דיעזע גע'י'אלטטהאטען זאגאר אלס גזעוועטלי"ך שטאפֿ-האפֿ ע'רשיינען זאלדען. עס איזט פֿי'ר אונס אינג הערצענס- אונד נעי'יפֿטענס-זאבע, נעגען דיעזע בארבארי'ען ס'יעדלי'ך אינזע'ע שטיממען צי ע'רטהי-בען אונד אי'נפֿי'רונג טהי'לנאהמע פֿי'ר דאס טרי'יג גשיך דער אינגלי'בען יודען צים אי'סדרוק צי ברינגען. אי"ך ווי"ר ס'אטעסטאנטען האטטען אין ס'הי'רען אההרנדע'רטען ַעֲלע בלוטיגען ַעֲר'אַנגונגען צי ערי'דדען. עס איזט דא-הער נור נאטי'רלי"ך, ווען עבען ווי"ר פֿי'ר דיא ַעֲר-פֿאלטען יודען דאס טיפֿסטע מיטלי'ד עמפֿינדען, יא, עס איזט זאבע דער בי'יסטען אס אלי'נגעי'נגן, אללעם מאגלי'בע אי'פֿצ'יטען, אס זאלבע בלי-טיגע גי'אי'לטטהאטען צי ערהי'דדען. דיא ליבע צי אינזערען גבבונמענטען — בי'דטע דען שאנס-טען גרינזאטען דעם בי'יסטענטהימס. ווי"ר גענגן דיא הימאניטעט האנדעלט, דער האט דאס בי'ס-טענטהים ַעֲר'י'גנעט אינד גישעגדעט." דיעזע יהעזע'נדליכע הינדערבונג איזט אס זא ע'ר-ַעֲי'-ליבע, אלס יא בעראנגלי"ך דיא ס'אטעסטאנטען מעהר יהעזפֿינדלי"ך י'אהרן, אלס דיא אי'נ'סטענ-טאטהלי"קען. אין די'שי'שלאנד בי'דען דיא ס'אטעס-טאנטען דיא מעהרצאהל דער בעפֿאלקע'רונג, איהר דאך האט יא דיא אנט-סעמי'טישע בעי'נפֿלוסונג אין דער ה'יפֿשטאדט דעם די'שטען ַעֲי'בען אונטערן אנפֿאנג גענאממען. שפֿעטע'רע ס'טפֿ בעגאנגען דיא ַעֲי'ע-פֿאלגונגען אין רוסלאנד. דיא קינדערבונג דער ס'אטעסטאנטי'שען אלליאנץ" אין פֿאי'ן עגטהאלט אלזא אי"ך איינען ד'יטען-הי'ב גענען דיא ס'אטעס-טאנטען די'טשלאנדס, אינדעם דאי"ך הינגי'יזוען ווי'ל, דאס עבען דיא ס'אטעסטאנטען. דיא אין פֿי'הרען י'אהרהנדע'רטען עבענפֿאלס פֿי'ר אי'-נען גי'ביגען דיא גי'וואמפֿטע ַעֲפֿאלגונגען אי'ס-צי'טטען, זי דאפֿטעלט הי'טען זאלל-טען, זי צי אינער יודען - ַעֲפֿאלגונג הינ'י'-מען צו לאפֿטען. אב דיעזע הינדערבונג אינגען ס'אקי'טישען נישצען האבען ווי'ל, דאס מאבטען ווי"ר

זעלבסט בעצוי'פֿעלן. אלליין עס איזט אי'ממערהין גוט, ווען אין ענגלאנד, פֿראנקרי"ך, נארד-אמע'ר-קא אי'זי"ר שטיממען זי"ך ערהעבען, ווי"ל בא הערצלי"אין פֿאי'נהעלטען גענגן דיא יודען אי"ס עגט-שי'עדנסטע ַעֲרדראממען. מאגלי"ך, דאס מאן אין פֿטעטי'רבי'ג ענדלי"ך איי"ף אין זאי"ך ַעֲרדראממע-דעם אי'רטהי'יל דער נאנצען אפֿפֿענט'רי'כען מי'נונג דער נעבי'דעטען ווי"ל דאי"ך ריכטיג נהמען ווי"ר!

" (ד י א י ו ד ע ן א י ן ב י נ א .) דאס „פֿעטטער שי'נאל" בי'נטנט אינען בעי'כט אי"ס בינא, אין "ַעֲלבעם אונטער אנדערם אי"ר אי'בער דען צי'טטאנד דער דאי'רטיגען יודען בעי'כטפֿט ווי'ר. דער בעי'כט ריכ'רט פֿאן אי'נען ד'יטטען הער, דער איינע רענגערע ד'יי"ד פֿאן „אנדרען אן בינא "'י'טפֿ אונד נין נאך זינעם ד'יטטען פֿאטער-לאנדע צי'ריקגעקע'רט איזט. דיעזער מאנן אי'סערט זי"ך אי'נמאל: „א"ך י'א"ר, זאגאנגע א"ך אן בינא ווי'לטפֿ, אי"ך מיין דאס-נעבי'דעטפֿע ד'יטטפֿע פֿא-טער'אנד שטאפֿלין. פֿס איזט „אהל אינגלי'בא-, דאס ד'א בינזוגן אי"ך דעם נעבפֿטפֿ דעם נעי'ער-בפֿס אונד אי'נען דער קונפֿט ווי"ל אהרט'יונדען אינע האהע שטעללונג אי'נגענהמען. אללין זא האבען דיעזע שטעללינג עבען ווי"ל אהרט'יונדען נ'כט נע-ערערט. דא ד'א בינזוגן צי אינפֿס ווי"ערען פֿא-טטי'רטי'ען נ'כט פֿערט זינד. אונד דאס אינד אי'ר אינגלי'ך! אנדערס ערפֿאך ד'יטטלאנד, מין טהי'יערם פֿאטערלאנד: דיעזפֿס ווי"ר נאך פֿאי'ן נ'כט נין. אהרט'יונדערטען! דאי אונד אינגעבוילדפֿ, אללין אן פֿאלגע דעם אנא'פֿ-אי'רלי'בען פֿאטטי'-טי'נם האט דאפֿזובע'בע ד'יטע שאן אי'נע זעהר האהע שטפֿע ערי'נגען אינד ווי'ר אי'סטער האהער אינד האהער זי"ך עמפֿאי'נגען. דיפֿס ווי"ר דער נ'יגר, ווי'סהאלב אי'ך, ואלאנגע אי"ך אן בינא ווי'ל-טע, אי"פֿ מין ד'יטטפֿס פֿאטערלאנד שפֿאי'רן ווי"ר. ווי"ל דעם אי"ר אבער ווי'עדער צי ד'יזען בן אונד דיא הער-הערטפֿנדע אונ-סעמי'טי'ע בי'יגונג בעפֿאבב-טע האטע אי"ך אי"פֿ אינזערן ד'יטטפֿן פֿאי'ר-טי'ט בי'יט-ווינג. דא איזט מיר שאן דער בנע-ווי'ל פֿטטפֿלשאנד הינדערפֿאי'ר לי'בען. דאי'ס נ'כטפֿ אי'הל קינע בי'יגונג, אבער אי"ך קינע פֿפֿעהלי'ך בע'יגונג. ווי'ל אן ד'יטטלאנד דיא זא-נגאנגפֿ אנפֿ-סעמי'טי'פֿ בע'יגונג איזט. אן בינא ווי'ל יודען אי'נען זי"ך ווי'ל עגנגער אלס 200 אי'דדען יודען, דיא נאי"ך ווי'דער דעם בפֿטטאנדעם דעם צי'י'טפֿן טעמפֿעלם אן ירי'שדים (בית שני) אן פֿאלגע דער ע'יינגן ַעֲרפֿי'רטפֿן. דורך פֿ'דמדי'ע הינדערפֿי'ר אי"ך א'דרער הימאטה נאך בינא אי'פֿ-אי'דערפֿטען. אבער זיא העבען אי"ך דא אכט נלי'בבע'רפֿטע'פֿ טטאאטפֿ-בי'נער, דא אן בינא אן בעצי אי"ך דיא פֿאלי'פֿטי'פֿ אינר בי'נע'רי'ב שפֿטלי'נפֿ אין נאפֿ-

ַעֲפֿסאנגלי'ער אינטע'רי'פֿ ניכט אנערקאננט ווי'ר. דא'רפֿ שפֿי'כט נ'מאנט פֿאן יודען, נ'מאנט פֿאן „סעמי'טען", דא אללפֿ נלי'כבע'רכטינט איזט: אינד דאך שפֿאטטען ווי'ר זא הי'פֿ'נ א'בער דיא כי-נעזען; ואהרלי'ך! עס ווי'ר'ט קין ו'אנדער, ווינען מאן אין בינא דיא בענעננונג „די'טטער" אלס שפֿאטט-ווארט בעטראכטען ווי'רדי'ר: אין דער טהאט האט זי"ך די'טטי'אנד יודי'פֿ-פֿינדלי'כע בעוי'ג-גינט ניכט בלאפֿ דען בי'א בינא דען נעבי'דעטפֿן שטאאטען א'י'נאַא'פֿ, זאגדערן אי"ך אן בינא נרינד-לי"ך לעכערלי"ך נמאכט! וואהל קענגן דיא דאר-טינגן יודען דען „טלמוד" ניכט; מאן קאן אללזא דארט ניכט י'א אן די'טטי'אנד אי"ף דען „טלמוד-יודען" שימפֿען. אללין ניכט דער „טלמוד" איזט דיא א'רואכע, דאס דען יודען הינ אונד דא פֿיעל-לי'כט אי"ך אי'נינג מענגל אנהאפֿטען, זאגדערן דיא שלעכטע בעהאנדלונג, דא ו'א אן אי'ראַא ווי'ט י'אהרהנדע'רטען ע'רהלדען מיפֿטען!" (זא ווי'ט אין ד'יטטער, דער זי"ך ניכט שפֿטט, אַפֿפֿענטלי"ך צו ע'רקלע'רען, דאס ער אן פֿאלגע דער די'טטען יודען-הטטצטע'יין בינא האהער טפֿטצע, אלס זין די'טטפֿס פֿאטער'לאנד?)

" (ד י א א ו נ נ א ר י ט ט ע ן י ו ד ע נ ס י ר ד י א ר ו ס י ט ש ן .) אי'נער אונזע'רי פֿיר-ַעֲגעגעגען אבאנגנפֿטען אין טטי'נטאאנגער, הער אנפֿאן ד'יטטי, בע'יכטפֿט אונס, דאס מאן דארט

נירדען צו גינפֿטפֿן דער ַעֲראַנגונג אי'נפֿ ד'יטטפֿס יודען יודען ו'אהרנפֿ ַעֲי'נפֿ ַעֲי'נפֿ ַעֲי'נ

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (אוים דעם אונגארישן.) מען איזט היטע שאן דאיזיק נעשאפט, זא אפט שאם אינגארישען ריכטאנע דיא רעדע איזט, דיא מעלהונג שאן דער איגענהיונג אי-נער ניין שטייע צו ערהאלטען, אינר אן דער טהאט האבען ווייר אייך דיעסמאל צו מעלדען, דאס אין דער ריכטאם-זישצונג שאם 14. דיזעם איין נעזעצען איבער דיא איגענהיונג שאן צאלל-נעביד-רען אונד שאם איגער ניין שטייע זיר פערארל-אם אננעממעג. דיא איסקרסם-לינקע איגר דיא נעמעקסטע אבשטיצונג (שענקע פארטיא) קעמפפטען וואהל מיט זיעלעם איפער נעגען איגע זאלבע פערטהיידיגונג דעם פערארלאמם; וואי-דוך עבען דיא ארמען שאם-לכם-לאפפטען אם מיט-טען בעפארפפען ווירדען. יא, עם וואירדע מיט רעבט בעהיפפטע. דאם דיא ארמען ליטע דעם נאכטם אירבע איגשטעללטען מיססטעין. דא זיר דאם ארביטען בייא זאלל. טהיערער בעלייב-טונג גיבט אופצאהלע. דאר דיא רעגיערונגם-פארטיא קימפערטע זיר אם אלל דיעזע איגענרונגען זעהר ענגע. נאפעטלר איגע רעדע דעם וידישען דעפוטערטען מאיין וואהמאנן נאב העבייא דען אופשלאג. דער איגעפר אריערע וואי פארבט זיך אי-מערקם: דיא פיגאנציערלע לאנע איגולדעם שפאר-טעם שטעלט זיך אי-נער ניולדע דער פע-נעהרען, זאללען אופהיר עריערבם-צויינעם בעריבט ווערדען, זאנדערן איך זאלבע, וועלבע אפם ערטראנע אהרער פעלדער זיך ערהילפען! וואהרליך! דאס איזט איגע בעהאנדלונג, דיא מאן אין פיהרען יאהרהונדערטען גיבט אינמאל דען שקלאיין צוקאממען ליפט! עם איזט צו האפפען, דאס דיא ישיסע רעגיערונג, נאכפנאלר אבער ראיזער אלקסאנדער III., עדלער אונד מענשל-בער דענקען וירד, אלם דיעזע הארטהרצינג, דיק-זוכסלאזע קאממיסאן, דיעזע קאממיסאן דאס נאר גיבט אן ריישונג גענאנגן, דאס דורך זאלל הער-צאוע פרפונגען דער נאמע רוסלאנדס פאר נאנץ אוראפא פעלדער זיך ערהילפען דורך. אללין דער וס-שע קאיזער מים דאר האהער שטעהען, אלם אינע זאלבע פפליכט-פרנגסמפנע קאממיסאן, דיא זיך נור פאן וידענאם לייטען לאפט. עם איזט דאהער מיט רעבט צו ריאוטען, דאס דער רוסישע קאיזער דיא ריישונען פארשלעגע נ ו ב פ בעשטע-טיגען וירד. ער מים דאנאך טראבטען, דאס אוראפא פא עגדליך פאן רוסלאנד דאך אינע ב ע מ פ פ ע-רע מ י נ נ נ-פרייע דעהאלטע!

* (אינע וידערג-פרינדליכע) אין פארין עקסקורט גיבט בלאם אינע „יידישע“, זאנדערן אוך אינע „פרא-טעפאנטישע“ אללינין, „וועלבע זיך צור אי-פאבע נעמאבט. דיא אינטערעססען דער פרפאטפאנטען גענגען אנגריפפע זיטענם דער באטהאלונגען מיט דער ריאוטיאנען אין פעטרסבורג. דיעזע פרא-טעפאנטישע אללינין האט נין דיא יידישע אללינין אין שייבען גערבטעט, „וועלבעם אינגע-פעהר וידע פאללט לייטע: „אבווהל וידע אונם נור שלעכט צו ריאוטיאנען, דאם ווירד אונם נור נוט טהון, אבער וועהר וידע אונם נור שאדען, וועלבעם אונם אללע פרפונגען פערניכטען קאנען.“ דאם איזט אללערדינגם וואהר, אבער וועלבעם רעכט האבען וויר, אונם אין אונסערע אנגעלעגענהיטען אין דיא אנגעלעגענהיטען אונסערער פרפונגען צו מישכען? וועלבעם רעכט האבען וויר, אונם אין אונסערע אנגעלעגענהיטען אין דיא אנגעלעגענהיטען אונסערער פרפונגען צו מישכען? וועלבעם רעכט האבען וויר, אונם אין אונסערע אנגעלעגענהיטען אין דיא אנגעלעגענהיטען אונסערער פרפונגען צו מישכען?

דיך מיט נראפפען בייאללע אינאנאממען. — ווייר נעשטעהען, דאם אוך ווייר רעדע בייפפליכ-טען ווירדען, ווענן טהאטזכליך אינע אישזיכט אראנדען ווערע, דאם דורך דיא אינפהרונג דער פעטראלאפם-שטייער אינזער דעפיציט אינזר אינזע-רע שטאאטפשילדען נאך אינר נאר צים פערשווין-דען נעבראבט ווערדען קאנטען. ליידער איזט דיעם אבער ניבט דער פאלל. דיא מילליאנען, ווילבע דיא אינפערדרונג דעם איששאנדעם אין דער קרי-ווישטיע אינר אין דען בעזעטצטען פראיינצען פער-שווינדען, בעטראנען פילמעהר אלם דאם אינקאם-מען פאן אלל אינזערען נייען שטייערן. דיא אי-סרפפ-לינקע פערארנטע אינע „נאפעמליכע“ אבשטיממונג, דאם הייפט, דאם דיא נאפען אלל יענער, ווילבע פ ר דיא אינפהרונג דער פעט-ראלאפ - שטייער שטיממטן, פערפפפנטליכט ווערדען פאנען, דאפיט דיא ווילהער יענע לייט קענגען, דיא דאם פאלל פיט נייען שטייערן בע-לאפטען. נין, דיא יענערונגם-פארטיא קימפערטע זיך אם אלל דיעם נידט, דאם נעזעטצן אבער דיא פעטראלאפ-שטייער ווידער דענן אין פיט נרפ-פפ-אנע פרפונגען אבצוענדערן. דאס איזט אללערדינגם וואהר! דאס איזט אינע בעהאנדלונג, דיא מאן אין פיהרען יאהרהונדערטען נידט אינמאל דען שקלאיין צוקאממען ליפט! עם איזט צו האפפען, דאס דיא ישיסע רעגיערונג, נאכפנאלר אבער ראיזער אלקסאנדער III., עדלער אונד מענשל-בער דענקען ווירד, אלם דיעזע הארטהרצינג, דיק-זוכסלאזע קאממיסאן, דיעזע קאממיסאן דאס נאר נידט אן ריישונג נעצאנגן, דאס דורך זאלל הער-צאוע פרפונגען דער נאמע רוסלאנדס פאר נאנץ אוראפא פעלדער זיך ערהילפען דורך. אללין דער וס-שע קאיזער מים דאר האהער שטעהען, אלם אינע זאלבע פפליכט-פרנגסמפנע קאממיסאן, דיא זיך נור פאן וידענאם לייטען לאפט. עם איזט דאהער מיט רעבט צו ריאוטען, דאס דער רוסישע קאיזער דיא ריישונען פארשלעגע נ ו ב פ בעשטע-טיגען וירד. ער מים דאנאך טראבטען, דאס אוראפא פא עגדליך פאן רוסלאנד דאך אינע ב ע מ פ פ ע-רע מ י נ נ נ-פרייע דעהאלטע!

* (אינע וידערג-פרינדליכע) אין פארין עקסקורט גיבט בלאם אינע „יידישע“, זאנדערן אוך אינע „פרא-טעפאנטישע“ אללינין, „וועלבע זיך צור אי-פאבע נעמאבט. דיא אינטערעססען דער פרפאטפאנטען גענגען אנגריפפע זיטענם דער באטהאלונגען מיט דער ריאוטיאנען אין פעטרסבורג. דיעזע פרא-טעפאנטישע אללינין האט נין דיא יידישע אללינין אין שייבען גערבטעט, „וועלבעם אינגע-פעהר וידע פאללט לייטע: „אבווהל וידע אונם נור שלעכט צו ריאוטיאנען, דאם ווירד אונם נור נוט טהון, אבער וועהר וידע אונם נור שאדען, וועלבעם אונם אללע פרפונגען פערניכטען קאנען.“ דאם איזט אללערדינגם וואהר, אבער וועלבעם רעכט האבען וויר, אונם אין אונסערע אנגעלעגענהיטען אין דיא אנגעלעגענהיטען אונסערער פרפונגען צו מישכען? וועלבעם רעכט האבען וויר, אונם אין אונסערע אנגעלעגענהיטען אין דיא אנגעלעגענהיטען אונסערער פרפונגען צו מישכען?

פאלליעטאן.

הערשער אונד פאלק.

(15.שן פאריזשצונג.)

„עפט איזט! (זאנשע ריישטער מאניגעל צו אדריאן) עם איזט, וויא אך איך נעזאגט: ריינצי איזט אין דוב-טיבענער מענש. נעראדע יין מיזט יכרעט אהם יינע שטללונג: פיעהרים אינד פערוויננהיים נעהאלטן הער צור קלונהיים, וועיל ער נידט קיהן אונד מיזהיג, זא וועיל ער לענגסט פאם אדעל בעיזיצט וויאדקן. זא אבער גלויבט דער אדעל, וויין ריינצי דען מיזט אונד דיא קיהנ. היים האם, זא צו שפרעכען, זא מים ער יכרע אינע שאפרקע מאכט דינשפרך יך האבען! דאצו וויירד ער נאך פאם בישאף, דעם שפללפיפיפיפער דעם פאפפטפע, אינפפרישטפצם, אונד דער אדעל גלויבט, דאם ריינצי אהנע אהנע דיא צוישטימונג בעווילליגונג דעם פאפפטפע אונד אהנע דיא צוישטימונג אינער נאכפנאלר אללקפמאפפע אינע זא אונגעוואהלרך פייע שפראכע יך נידט עלויבט ווערדע! אייר עדלער אנפפיערטער, נאך שפעאן קאלאנא, האלט דיינען ריינצי פיר אינען שאפמאכער, אונד דאך האם ער קינען מיזט, דיינען מאן צו בעשפללען אונד אינן אונשפללך צו מאכען, וויייל ער פאר דער נאכפן פאללקפמאפפע, דיינען לויבלינג ריינצי אינם, פיינכפען. גלויבם מיר, אדריאן! אינער אונאינינקיים, אינם ווערדע ריינצי נון נופפען צוינהען ווילל, זאללפע אייך נעראדע צור וואהרנונג אונד מאהנונג דיינען, אינינ צו ווערדען, אום מים פארפינען קרפפען דינען פיללקאפפינג שלאנגע, ווילבע מאן פאללק היים, צו פרינכפען,— זא אבער בייא אינער אנאינינ-

אבער קינער האפען דען מיזט, דיא שפינפען צור פיר זאהנונג צו ירהאבען.

עדלער ירהאב זיך אדריאן אונד זאנשע: „ענששיל-דיגם, פללע הערדען, ווענן אין, פין נאך יינגער, אונ-פאהיגער מאן, דער עפפע צו זיין מיר עלויבע, דער דען נופפען האפע דעם בישאף אנפפמפם. נירנע נעבע אך ערע אלפע פינפפאפפ מיט אינגער אינפע מיינפע שפאנדפע אוף. אך בייכע דעם הערען מאפינע אינפ, ווילבעם אך אונלענגפם דען האנדשה אלם צייבען צור דוללל-הירפפפפרדיגונג צונוואפפפן, נעריע דיא האנד צור פינראהנונג, יא, מיינ הערען, פפראינינען ווייר אונפ, אונד קינפפינען זאללען נור דיא פינרע אפפ אונפערע פינרע יין! פפראינינען ווייר אונפ פיר דיא ווערפערי-פינרע יין! פפראינינען ווייר אונפ פיר דיא ווערפערי-פפללונג דער ווינפערפינ אונפערע. פפראפען אונד דער אדרונונג דעם פפאפפפפפ. אין 10 פאנען פאן הייפפע אב, פפרפפפיכפע איך מיך, 400 בעווייפפפנפע לייפפ צו פפפפל-לען, — אונד אהי, א יפפע! פינרעפפפע יענע אנגרי-פפ, דיא אייפ אייך נעפאכע וואורדען: פינפע פאן אונפ פינהלען זיך וואהל דורך דיא וואפע דעם ריינצי אוף דאם פפפפפפ בעלידינם. אבער יפרער, דער יין נעווייפפפן צו יפפפפפפען, מים נעפפפפפען, דאם פינפע פפפפפ אויפפרייקן פון דער יפרע ריינצי'פ נעריכפפפפ-פינם וינר."

„דאם הייפט בראו נעפפפפאנן!" ריייפען פינפע פאם פאללק.

אונד אדריאן וואר אוך יפהר קלוג פפרנענאנגן, דפנן דיא רעווילוציאנערע וויינפפפן יא, דאם דיא אדעלי-נען אונפער זיך אונאינינ בלייבען זאללן, דאפיט פאן אונפ פינהלען יפהר וואהל דיא פאפרייפפען קאנג. אדריאן אבער וואללפפ